

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Causa cur alii eisdem tentationibus succumbant, & pereant, alii easdem profligent, ac saluentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

prehendamus, fractane sit, an solida; vacua, an plena: ita tribulationum ac tentationum pulsus indicare, & manifestare, an, qui pulsatur, integer sit, & solida virtute sanus, & an vera sanctitate plenus; an contra fissus sit, & fractus, etiam si integer videretur, quia sonum edit impatientis, & virtutis vacui: Siquidem eam non habuit, vt resisteret pulsui, quo probatur. Cum autem tot sint, qui ineptum hunc sonum edant, valde iucundus & pretiosus est *perfectorum sonus*, qui sonant, sicut verè sunt, suamque perfectionem toto mundo manifestant.

Finem denique Dominus imponit sermone suo dicens: *non parcam ei*, Leuiathan, *etiamsi verbis potentibus & ad deprecandum compositis* mecum agatur, vt parcam. Quasi dixerit: ita res meas amo, vt oderim dæmones, & in peccato, sicut illi, obstinatos: quia non potest mihi placere malum, nec illud punire negligam. Quod si permitto dæmones contra alios homines præualere; non est, quod illos ego amem, aut eis faueam: quibus potius horrenda supplicia præparavi. Quare ex alieno malo cautiore euadite: nec me ad iram prouocetis, consentientes tentatoris suasionibus: alioquin eandem cum ijs penam experiemini. Quod si tamen ex vestra debilitate succumbetis, ne animam abiciatis: nam quod tentati fueritis, impellit me ad vestri commiserationem, & auxilium vobis ferendum: vt resurgentes ex lapsu victorem ipsum prosteratis. Hoc ipsum docuit nos idem Dominus, cum instituit iudicium cum serpente, qui Euam aggressus, eam prostravit: animam. n. ipsi Euæ addidit, vt rursus cum illo congregaretur, cum magna spe victoria; ipsi verò serpenti non pepercit, sed æternam maledixit, & minatus est: *inimicitias inter ipsum & mulierem, de qua nasciturum esset semen, quod ipsius Serpentis caput conteret*. Nam in virtute Christi D.N. qui ex Virgine natus est, etiam debiles, sicut mulieres, conterunt & calcant serpentum infernalium superbiam.

§. 1. *Causa cur alij eisdem tentationibus succumbant, & pereant, alij easdem proficiant, ac saluentur.*

Cum igitur vera sint quæ diximus, operæ pretium erit causas adferre, ob quas ex parte hominum eueniat, vt eisdem tentationibus alij vincantur & pereant; alij verò eas vincant ac saluentur, iuxta Saluatoris sententiam loquentis de tribulationibus iudicium præcedentibus. a duo. inquit, erunt in agro: vnus assumetur, & vnus relinquetur. dua moles in mola: vna assumetur, & vna relinquetur. b duo erunt in lecto vno: vnus assumetur & alter relinquetur. per quæ tria personarum genera, vt aduertit Remigius, intelliguntur tres status, Matrimonii, Continentiæ, & Prælationis, significati per tres illos viros iustos Iob, Daniel, & Noë, vt supra indicauimus. Et quoniam in omnibus his statutis tentationes sunt, alij eas superabunt, quos Deus in cælum accipiet; alij succumbent, & in infernum descendent. Cuius rei præclara in diuina

Tentatio
virtutem
præbat.

5.
Alieno la-
pso cautiore
sias & a pro-
prio resurgit.

Gen. 3. 14.

Dispar exitus.

a Matth. 24.
40.

b Luc. 17. 34.

Tres status.

Refert Ian-

enius in

huc locum.

scri-

Ruth electa.

c Ruth. 1. 8.

Colligitur
ex eo, quod
maiori nu-
bersit.d Matth. 7.
24.Col. 18. c. 13.
in med. 43.
par. 5.Negligentia
non tenta-
tio facit
Labi.
Cassian. 5.

I.

Scriptura extant exempla: vt videre licet in duobus illis fratribus Cain & Abel, in Esau & Iacob, in duobus illis Regibus Saule & Dauid: & in Phariseo & Publicano, qui ascenderunt in templum orare, in duobus latronibus, qui fuerunt cum Christo crucifixi. Sed in omnibus plurimum eminet exemplum, quod primo Tomo retulimus, de venerabili Ruth, Orphaque eius socia in quibus depicta sunt horrenda Dei iudicia in hac materia. Quia vtraque in eadem ciuitate, & inter idololatrias nata fuit & educata: imò aliqui volunt (vt refert Abulensis) eas fuisse sorores, quòd colligunt ex verbis Noëmi dicentis ad illas: *cite in domum matris vestre*. nam cum vtrique loqueretur, & diceret *matris vestre*, & non *matrum*, indicauit eas vnã tantum habuisse matrem. Vtraque etiam nupsit duobus fratribus ex populo Israel, filijs Noëmi: Et vtraque eandem habuit *vocationem* à Deo, vt socrum suam Noëmi comitaretur, *legemque* ipsius, quæ vera erat, amplecteretur. Vtraque eandem *tentationes* est experta: quia amor patriæ, parentum, notorum, ac Deorum, quos coluerunt, vtramque retrahebant, ne comitarentur ipsam Noëmi: sed vtriusque euentus fuit planè contrarius: nam Orpha, quæ maior erat natu, victa fuit & repulsa: Ruth verò fuit victrix, & electa. Hæc exēpla refert Scriptura sacra, ne timidi excusent se, dicentes, se peccasse, eò quòd tentati fuerint: siquidem alij ipsorum socij similiter tentati, non ceciderunt: ac proinde præcipuam lapsus causam, non tentationem, sed ipsorum in resistendo *negligentiam* fuisse. Quod significauit Christus Dominus noster in parabola hominis sapientis, d *domum suam supra petram adificantis, & Stulti, adificantis super arenam*; nam cum vtraque à pluuijs, fluminibus, & ventis concuteretur: *sapientis* domus firma permansit, *stulti* verò corruit. Ex quo, vt Cassianus ait, satis apparet, domum aut conscientiam stulti non corruisse propterea, quòd à *tentationibus* esset concussa, quas *pluuia, flumina, & ventus* significant: cum sapientis domus eisdem concussa non corruerit. Causa igitur fuit, quòd *fundamenta* illius domus non essent firma: quia stultus fundauit super *arenam*, sciens propterea illi periculum imminere. Quare stulto intelligens, aut iustus peccatori nō interest, quòd alter tentetur, alter non tentetur: sed quòd sapiens etiam magnis tentationibus non vincatur, ex eo prouenit, quòd sit benè in virtutibus *fundatus*, stultus verò vincatur interdum etiam à leuibus tentationibus, ob eius *debile* fundamentum. Nam tentatio (ait Thomas de Kempis) non efficit hominem improbum; sed, qualis sit, ostendit: manifestat scilicet, quale sit vitæ fundamentum, quod hominum oculos latebat.

Si igitur velis magis in particulari nosse horum fundamentorum diuersitatem, discurre per exempla illa superius insinuata, ac deprehendes, domum Cain corruisse ab *invidia* oppugnatam, quia eius fundamentum

erat

erat mane quoddam desiderium *honoris*, quo cupiebat à DEO affici, ostendendo, gratum sibi fuisse eius sacrificium: Abelis tamen domus firma permansit, quia eius fundamentum erat *pura* & simplex *intentio* DEO placendi, eique offerendi optimum & pretiosissimum quod habebat. *Esau* domus cecidit: quia innitebatur fundamento carneo & amori proprio; cui ut indulgeret, vendidit primogenituram: Iacob autem fratris eius domus firma permansit, eò quòd inniteretur *fiducia* in DEUM, ad quem in omnibus suis calamitibus per *orationem* confugiebat. Perijt domus & regnum *Saulis*: eò quòd proprio iudicio & voluntati tota inniteretur, contemnens & quasi conculcans obedientiam DEO debitam, prætextu & pallio quodam offerendi, ex proprio iudicio, eidem sacrificium; domus verò & regnum *Dauidis* firmum permansit: quia eius fundamentum erat *cor*, ipsius DEI cordi, eiusque voluntati valde *conforme*: quam certò statuerat in suis omnibus rebus adimplere. *Pharisæi* ædificium à ventis fuit dissipatum: eò quòd vanitatis vento inniteretur; *Publicani* verò domus stetit firma: quia eius fundamentum fuit vera humilitas & cognitio sui; *Fluctus* dolorum & tribulationum nò potuerunt deicere domum boni latronis in cruce: quia illam fundavit in cognitione suorum peccatorum, & quòd esset dignus tali supplicio, at alteram *impu latronis* domum funditus subuerterunt: eò quòd in obstinata sua voluntate pertinax constiterit. Et ut ad historiam nostram euentum veniamus, eadem tentationes domum *Ruth*, & *Orphæ* oppugnarunt, ut prædictum est; sed *Orphæ* domus corruit, eò quòd inordinato affectui ad suam patriam patriosque DEOS, & leui cuiusdam voluntati, in specie tantum *Socrui* suæ placendi eam comitando, inniteretur, sed *Ruth* domus firma & illa permansit: eò quòd illam fundasset super firmum quoddam propositum, comitandi ipsam *Noëmi* vsque ad ipsius patriam, eumque pro DEO suo accipiendi, quem illa colebat, & adorabat. Et cum utraque in *mola* esset infidelitatis, rotaque peccatorum verteretur, quam idololatria agitabat: altera fuit electa, ut esset *Vas misericordie*, in qua Deus fidem, diuinamque suam gratiam deposuit; ipsa etiam ad gratiæ acceptionem cooperante, altera fuit in sua miseria relicta, tanquam *vas ira*, à Deo propter culpam & resistantiam suam reprobatum.

Ex his, iuxta allata exempla, colligere licet, quasi omnia media non succumbendi tentationibus, ad hoc vnum reduci: ne conscientiam domus super mobilem *arenam* construatur, ne scilicet debili suæ *natura* innitatur, aut propriis tantum *viribus*, aut proprio *iudicio*, & studio cui ad res *terrenas* affectio milceatur: sed euellatur ex corde omnis inordinata affectio ad res perituras, siue *delicta* siue siue *honores*, aut *dimitia*, aut *personæ* etiam coniunctissimæ: fundetur verò super firmam bonitatis, &

Cai ninu-
tia.

Esiugula.

Saul inobo-
dientia.Pharisæi
fastu.Latro obsti-
natio.Orpha in-
constantia
perijt.

2.

Tom. 2.

T

omni-

Exue te in
due Dux tu.

e. l. Co. 4. 7.

Non ego. sed
gratia Dei
mecum.
Ose. 13. 9.

omnipotentia Dei fiduciam; & super merita, exempla, & verba viuz pe-
trae, quae est Christus Dominus: iuxta consilium & iudicium suorum supe-
riorum, & spiritualium Patrum; & super veram cordis humilitatem, cum
continuo recurfu in oratione ad misericordiarum Patrem: à quo nostrarum
miseriarum reparatio, & perseverantia in bono, quod ipse in te inchoavit,
dependet. certo tibi persuadens, discrimen successuum praedictoru non ex
solo libero arbitrio provenire, quemadmodum monet Apostolus, dicens: e-
quis te discernit: ab alijs scilicet. quid autem habes, quod non accepisti? si autem
accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis. quasi hoc dixerit: si alijs sunt infide-
les, & tu Christianus; si alijs peccatores, tu verò iustus; si alijs tanquam tepi-
di tentationibus succumbunt, tu verò ferme eas vincis: intellige hanc dif-
ferentiam non ex tua sola voluntate, & fortitudine provenire; sed praecipue
ex divina gratia, imbecillitatem tuam praeveniente, & adiuvante: sine qua
gratia aequae es infidelis, & improbus, & à tentationibus vinceres, sicut
alijs. Sed cum eius virtute facis, quidquid te ab alijs peccatoribus discernit.
Quibus tamen, si ipsi voluissent, non defuisset sufficiens gratia ad bene o-
perandum, & vincendum. nam perditio tua est ex te, ait Dominus, tantummodo in
me auxilium tuum. Culpa tua voluntatis relinqueris in mola; desereris in lecto,
aut in campo: sed si ex illis locis assumeris cum victoria in caelum; non tua
soli voluntati, sed gratia Dei gloriam debes: per quam tua voluntas potuit,
& voluit ita strenue pugnare, ut coronam consequeretur.

CAPUT IV.

ARMA ADVERSUS TENTATIONES PRAE-
paranda: & lux prudentiae occultas
agnoscendas.

a Eccl. 2. 1.

Is, qui Deo servire incipiunt, & cupiunt non vin-
ci à damone, suadet Sapiens, ut a preparant animas
suas ad temptationem, necessarijs ad id remedijs, & ar-
mis te munientes; quibus seipsos defendere, hostes
verò offendere possint. Quemadmodum enim Israe-
lita aggressi quidem sunt expugnationem Hiericho

b Ios 6. 8. 17.

cum b Sacerdotibus buccinas iubilaei portantibus, & cum arca testamenti,
omnes tamen preparati incedebant, variisque armis, bene instructi;

ad